

Afname wachtlijsten zegt weinig over prestaties in jeugdzorg

Amsterdam, 4 januari 2010 – Het kind staat onvoldoende centraal in de afspraken tussen de provincies en het Rijk over maatregelen om de wachtlijsten in de provinciale jeugdzorg terug te dringen. Bovendien geven de cijfers over de wachtlijsten en het aantal kinderen dat gebruik maakt van de jeugdzorg een vertekend beeld: deze zijn niet alleen veranderd door betere prestaties in de jeugdzorg, maar ook door administratieve handelingen. Desalniettemin zijn met het extra beschikbaar gestelde geld wel meer kinderen geholpen. Dit zijn de belangrijkste conclusies uit een onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer naar de effecten van de afspraken over het terugdringen van de wachtlijsten in de provinciale jeugdzorg.

Aanleiding

De discussie over de problemen met wachtlijsten in de jeugdzorg loopt al enkele jaren. Minister Rouvoet en het Interprovinciaal Overleg (waarin de twaalf provincies zijn vertegenwoordigd) hebben op 4 september 2008 afspraken gemaakt om op uiterlijk 31 december 2009 geen wachtlijsten van langer dan negen weken te hebben. De minister en de provincies hebben hiervoor extra geld beschikbaar gesteld. Provinciale Staten moeten de resultaten van deze afspraken beoordelen. De Randstedelijke Rekenkamer vindt het daarom belangrijk hen te informeren over de betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid van de managementinformatie en over de effecten van het wegwerken van de wachtlijsten.

Conclusies

Uit het onderzoek van de Rekenkamer blijkt dat de afspraken met het Rijk te eenzijdig gericht zijn op het terugdringen van de wachtlijsten langer dan negen weken. Het feit dat in de Randstadprovincies meer dan 40% van de kinderen op de wachtlijst al meer dan 22 weken op zorg wacht, blijkt bijvoorbeeld niet uit de wachtlijstcijfers. In de afspraken moet daarom meer rekening worden gehouden met speciale doelgroepen. Voor sommige kinderen is bijvoorbeeld een wachttijd van vijf weken al te lang, terwijl voor andere kinderen een wachttijd langer dan negen weken bespreekbaar kan zijn.

Een andere conclusie is dat administratieve handelingen de gegevens over de wachtlijsten hebben beïnvloed, waardoor de cijfers een vertekend beeld geven. In 2009 zijn bijvoorbeeld registratieachterstanden weggewerkt en zijn kinderen die geen acute zorgvraag hadden van de wachtlijst afgehaald. Ook is in het afgelopen jaar de manier van tellen veranderd van het aantal kinderen dat gebruik maakt van de provinciale jeugdzorg. De huidige telling is weliswaar conform de afgesproken definitie, maar in strijd met de afspraak tussen het Rijk en de provincies dat de telwijze niet mag veranderen. De ontstane veranderingen in de wachtlijsten zijn dus niet alleen het gevolg van extra zorg.

Tot slot constateert de Rekenkamer dat de zorgaanbieders met het extra geld hun capaciteit hebben uitgebreid en daardoor wel meer kinderen hebben kunnen helpen. Het aantal kinderen dat in de jeugdzorg terechtkomt is echter niet gestegen. De uitbreiding was nodig, omdat minder kinderen uit de jeugdzorg gingen.

De Randstedelijke Rekenkamer geeft in het rapport aanbevelingen waarmee de provincies, de Bureaus Jeugdzorg en de zorgaanbieders de geconstateerde problemen kunnen oplossen.

Over de Randstedelijke Rekenkamer

De Randstedelijke Rekenkamer doet onafhankelijk onderzoek naar de doelmatigheid (*doen ze de dingen goed?*), doeltreffendheid (*doen ze de goede dingen?*) en rechtmatigheid (*doen ze het volgens de regels?*) van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. De missie van de Rekenkamer is het verbeteren van het functioneren van het bestuur van deze provincies en het versterken van de publieke verantwoording.

Het rapport "Kind centraal of cijfers centraal?" is vanaf vandaag te vinden op de website www.randstedelijke-rekenkamer.nl.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie: voor meer informatie of toezending van het onderzoeksrapport kunt u per e-mail contact opnemen met de Randstedelijke Rekenkamer, info@randstedelijke-rekenkamer.nl.